

Συγγραφέας: Μαρίνα Ματθαιουδάκη
Δεξιότητα: Κατανόηση προφορικού λόγου
Τύπος κειμένου: Ενημερωτικό κείμενο
Θεματική: Πανίδα

Θα ακούσετε (2) φορές ένα κείμενο για την πολική αρκούδα. Καθώς το ακούτε, συμπληρώστε τα κενά στις προτάσεις που ακολουθούν.

6 Πράγματα που δεν γνωρίζεις για τις πολικές αρκούδες

1) Οι πολικές αρκούδες και οι πιγκουΐνοι δεν ζουν στο ίδιο μέρος.

Οι πολικές αρκούδες ζουν στην Αρκτική (στον Βόρειο Πόλο) και οι πιγκουΐνοι στην Ανταρκτική (στον Νότιο Πόλο). Για αυτό και η λέξη Αρκτική προέρχεται από την ελληνική λέξη αρκούδα, ενώ η Ανταρκτική στα ελληνικά σημαίνει «χωρίς αρκούδα».

2) Μύτη με μύτη, όπως οι Εσκιμώοι!

Οι πολικές αρκούδες εκφράζουν την αγάπη τους με το να τρίβουν τις μύτες τους –όπως και οι Εσκιμώοι!

3) Οι πολικές αρκούδες παίρνουν και κανέναν υπνάκο!

Οι περισσότερες πολικές αρκούδες κοιμούνται 7-8 ώρες κάθε μέρα και ενδιάμεσα παίρνουν και κανέναν υπνάκο για να ξεκουραστούν.

4) Οι πολικές αρκούδες είναι το μεγαλύτερο σαρκοφάγο στη γη.

Οι πολικές αρκούδες είναι πολύ ψηλότερες από τις καφέ, αφού μπορούν να ξεπεράσουν τα 3 μέτρα σε ύψος.

5) Οι αρσενικές πολικές αρκούδες είναι διπλάσιες από τις θηλυκές.

Οι αρσενικές κανονικά ζυγίζουν 350-540 κιλά, ενώ οι θηλυκές 150-300 κιλά. Είναι λοιπόν πολύ μεγαλύτερες από τις θηλυκές.

6) Ακόμα και αν οι πολικές αρκούδες φαίνονται λευκές, το δέρμα τους κάτω από τη γούνα είναι στην πραγματικότητα μαύρο.

Το εξωτερικό τρίχωμα της γούνας τους είναι χωρίς χρώμα και έτσι στα δικά μας μάτια φαίνονται λευκές γιατί αντανακλούν το φως, όπως δηλαδή συμβαίνει και με το χιόνι.

Πηγή: http://www.greenpeace.org/greece/el/news/2012/08/polikes_arkoudes/ (προσαρμοσμένο)

Άσκηση κατανόησης γραπτού λόγου

Οι πιγκουΐνοι ζουν στην _____ (Ανταρκτική) και οι πολικές αρκούδες στην _____. (Αρκτική)

Οι πολικές αρκούδες φιλιούνται με το να _____. (τρίβουν τις μύτες τους)

Οι πολικές αρκούδες κοιμούνται γύρω στις _____ κατά τη διάρκεια της ημέρας. (7-8 ή 7-9 ώρες)

Οι πολικές αρκούδες είναι _____ από τις καφέ. (πολύ ψηλότερες)

Οι αρσενικές πολικές αρκούδες ζυγίζουν περίπου _____. (350-540 κιλά)

Οι πολικές αρκούδες έχουν _____ (λευκή γούνα/λευκό τρίχωμα), αλλά το δέρμα τους από κάτω είναι _____. (μαύρο)

1^η Άσκηση λεξιλογίου (ελεγχόμενη)

Συμπληρώστε τα παρακάτω κενά με τα αντώνυμα των επιθέτων που βρίσκονται μέσα στο κείμενο.

Θηλυκός _____ (αρσενικός)

Βόρειος _____ (Νότιος)

Λευκός _____ (μαύρος)

Εσωτερικό _____ (εξωτερικό)

(λεξιλόγιο-αντώνυμα επιθέτων-συμπλήρωση κενών-πανίδα)

2^η Άσκηση λεξιλογίου (καθοδηγούμενη)

Με τη βοήθεια του λεξικού βρείτε και γράψτε εκφράσεις με τα παραπάνω αντώνυμα. Σύγκρινετε ό,τι βρήκατε με τις αντίστοιχες πληροφορίες του συμμαθητή/της συμμαθήτριάς σας:

- Λευκός Πύργος, λευκός καρχαρίας,
- Βόρειο Σέλας,
- Νότιος Αφρική,
- Εξωτερική πόρτα,
- Εσωτερικός κανονισμός, κ.ά.

(λεξιλόγιο-λεξικές συμφράσεις με αντώνυμα-χρήση λεξικού και καταγραφή συμφράσεων-γενική θεματική)

1^η Άσκηση γραμματικής (ελεγχόμενη)

- Τα παρακάτω επίθετα είναι παραθετικά (στον συγκριτικό βαθμό). Μπορείτε να βρείτε από ποιο επίθετο προέρχονται;
- Με ποιον άλλον τρόπο μπορούμε να εκφράσουμε τον συγκριτικό βαθμό αυτών των επιθέτων;

Συγκριτικός βαθμός (μονολεκτικά)	Θετικός βαθμός	Συγκριτικός βαθμός (περίφραση)
Περισσότερες	Πολλές	Πιο πολλές

Μεγαλύτερο	Μεγάλο	Πιο μεγάλο
Ψηλότερες	Ψηλές	Πιο ψηλές

(γραμματική-παραθετικά επιθέτων-συμπλήρωση κενών-μέγεθος και ποσότητα)

2^η Άσκηση γραμματικής (καθοδηγούμενη)

Γράψτε 4 προτάσεις χρησιμοποιώντας τον συγκριτικό βαθμό για να συγκρίνετε το αυτοκίνητο με το ποδήλατο και το αεροπλάνο με το πλοίο. Χρησιμοποιήστε τα παρακάτω επίθετα:
γρήγορο, άνετο, ακριβό, εύκολο, μεγάλο

Π.χ. Το αυτοκίνητο είναι πιο γρήγορο από το ποδήλατο.

(γραμματική-παραθετικά επιθέτων-δημιουργία προτάσεων-μέσα μεταφοράς)

Δραστηριότητες για την ανάπτυξη της παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου

1^η Άσκηση: Ανάπτυξη παραγωγής προφορικού λόγου

Παιχνίδι ρόλων: Αναθέτετε σε ένα ζευγάρι μαθητών να παίξουν τους ρόλους του υπαλλήλου ενός μαγαζιού που πουλάει μικρά ζώα και ενός πελάτη που θέλει να αγοράσει ένα σκυλάκι. Δίνετε στον καθέναν τους μια κάρτα όπου είναι γραμμένος ο ρόλος του:

Ρόλος Α. Είστε υπάλληλος σε ένα μαγαζί μικρών ζώων. Ο πελάτης σας θέλει να αγοράσει ένα μικρό σκυλάκι, αλλά δεν είναι σίγουρος ποιο θα ήταν καλύτερο γι' αυτόν. Πρέπει να μάθετε πληροφορίες σχετικά με το πού ζει, αν ζει μόνος του, πόσο μεγάλο είναι το σπίτι του και πόσες ώρες περνά σε αυτό, προκειμένου να δείτε τι σκυλάκι θα μπορούσε να πάρει και αν θα μπορεί να το φροντίζει.

Ρόλος Β. Θέλετε να αγοράσετε ένα σκυλάκι και πάτε σε μαγαζί που πουλάει μικρά ζώα. Δεν ξέρετε όμως ποιο σκυλάκι να αγοράσετε και ζητάτε τη βοήθεια του υπαλλήλου. Ο υπάλληλος θα σας κάνει διάφορες ερωτήσεις σχετικά με τον τρόπο ζωής σας για να καταλάβει ποια είναι η καλύτερη επιλογή για σας.

2^η Άσκηση: Ανάπτυξη παραγωγής προφορικού λόγου

Ζητάτε από τους μαθητές σας να κάνουν μια έρευνα στο διαδίκτυο, να επιλέξουν ένα συγκεκριμένο ζώο και να το παρουσιάσουν στην τάξη. Θα πρέπει (α) να το περιγράψουν, (β) να μιλήσουν για τη χώρα/τις χώρες όπου ζει και (γ) να περιγράψουν τις συνήθειές του, χωρίς όμως να το ονομάσουν. Με βάση τις πληροφορίες αυτές, οι συμμαθητές τους θα πρέπει να μαντέψουν ποιο ζώο είναι. Αν θέλετε, τους επιτρέπετε να κάνουν ερωτήσεις, προκειμένου να συγκεντρώσουν περισσότερες πληροφορίες.

3^η Άσκηση: Ανάπτυξη παραγωγής γραπτού λόγου

Ζητάτε από τους μαθητές σας να γράψουν ένα γράμμα στην GREENPEACE στο οποίο να εκφράζουν το ενδιαφέρον τους για τη λευκή αρκούδα και να ζητούν να μάθουν με ποιους τρόπους θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην προστασία της. Τα γράμματα αυτά μπορούν να ταχυδρομηθούν στον συγκεκριμένο οργανισμό, για την ενίσχυση των κινήτρων των μαθητών σας για επικοινωνία.

4^η Άσκηση: Ανάπτυξη παραγωγής γραπτού λόγου

Χωρίστε τους μαθητές σας σε ομάδες και ζητήστε από κάθε ομάδα να γράψει ένα μικρό κείμενο για κάποιο ζώο που βρίσκεται υπό εξαφάνιση. Το κείμενο αυτό μπορεί να γίνει πόστερ και να συνοδεύεται από αντίστοιχο φωτογραφικό υλικό, προκειμένου να αναρτηθεί στην τάξη ή και στους χώρους του σχολείου. Σκοπός του κειμένου αυτού είναι να ευαισθητοποιήσει τους μαθητές απέναντι στο πρόβλημα της πιθανής εξαφάνισης κάποιων ζώων από τον πλανήτη.